

## بررسی نقش برنامه های ماهواره بر بزهکاری و گرایش به فرهنگ بیگانه در نوجوانان و جوانان

محسن توده رنجبر<sup>۱</sup>، فاطمه عراقی<sup>۲</sup>

۱. دکتری پژوهشگری علوم اجتماعی

۲. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

### چکیده

پژوهش های انجام شده بیانگر این است که آمار بزهکاری نوجوانان و جوانان در حال افزایش است. پرداختن به مسائل و مشکلات این گروه های سنی که آینده کشور را می سازند، تاثیر زیادی در باروری و شکوفایی نسل آینده جامعه خواهد داشت. در این تحقیق تلاش شده است تا ضمن آشکار نمودن تاثیر ماهواره در بزهکاری نوجوانان و جوانان به منظور پیشگیری از تاثیرات این پدیده، راهکارهای مناسبی ارائه شود. از این رو ضرورت انجام تحقیق بیش از پیش آشکار می گردد. در این پژوهش به منظور شناخت تاثیر بزهکاری ماهواره فرضیه های ذیل شناسایی و تعیین گردید که تمامی آن ها از روش های میدانی، کتابخانه ای و تجزیه و تحلیل پرسشنامه مورد مطالعه قرار گرفته اند. ۱- بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و گسترش فساد، فحشاء و بی بندوباری رابطه وجود دارد. ۲- بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و سست شدن بنیادهای خانوادگی رابطه وجود دارد. ۳- بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و کم رنگ شدن ارزش های دینی و اخلاقی رابطه وجود دارد. تجزیه و تحلیل آماری انجام شده، حاکی است که رابطه معنا داری بین ماهواره و عملکرد بزهکارانه نوجوانان و جوانان وجود دارد. بدین صورت که در اکثریت قریب به اتفاق بررسی های انجام شده رابطه مثبت بین ماهواره و عملکرد بزهکارانه وجود دارد، بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده از پژوهش، ماهواره را می توان یکی از مهمترین دلایل بزهکاری نوجوانان و جوانان در جامعه برشمرد. در همین راستا، پیشنهادهای متعددی ارائه شده که امید است با بهره گیری مسئولان امر از این پیشنهادات شاهد شکوفایی این قشر پر امید در آینده ای نزدیک باشیم .

واژه های کلیدی : نوجوانان و جوانان، ماهواره ، بزهکار، تهدید نرم ، فرهنگ

## ۱. مقدمه

عصر حاضر را «عصر ارتباطات» نام نهاده اند، یعنی در عصر حاضر به دلیل وجود و کاربرد وسایل ارتباط جمعی که وسعت و نفوذ و تاثیر آن بسیار زیاد است. ارتباط جمعی شکل نوینی یافته و تحولات جامعه بشری را تحت الشعاع قرار داده است، به طوری که امروزه وسایل جمعی برای حفظ و تحکیم سلطه فرهنگی و سیاسی قدرت های استعماری حتی بر نیروهای نظامی نیز برتری دارد و ابزاری نیرومند برای تسخیر افکار و اذهان عمومی است [۱].

در بین این وسایل ارتباطی، ماهواره های تلویزیونی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. ماهواره خصوصیت ویژه ای دارد که آن را از سایر وسایل ارتباط جمعی جدا می سازد و آن گسترش پوشش جغرافیایی است و چه بسا در سال های آینده شاهد پیشرفت های شگفت انگیزی در خصوص این پدیده باشیم، به طوری که تمام مسائل اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و تربیتی تحت تاثیر سیستم ماهواره قرار خواهد گرفت. در سال های اخیر با ورود آنتن های ماهواره ای ارزان قیمت به ایران، دریافت برنامه های ماهواره ای در کشور رایج شد. با گسترش این پدیده در بین آحاد مردم و ماهیت این برنامه ها که بدون تردید بر فرهنگ و آداب و رسوم و هنجارها و ..... تاثیر می گذارند، این مسئله را به ذهن محقق متبادر ساخت که: تأثیر ماهواره بر بزهکاری نوجوانان و جوانان چگونه است؟ [۲].

## ۲. دیدگاههای نظری در ارتباط با تاثیرات ماهواره

### ۲-۱. نظریه جهانی شدن

جهانی شدن پدیده ای است که بیشتر کارشناسان و صاحب نظران حوزه مطالعات رسانه ای به ویژه کارشناسان امور ماهواره های از آن سخن به میان می آورند و چنین به نظری می آید که جهانی شدن به مجموعه تحولاتی اطلاق می شود که کم و بیش تمام ابعاد زندگی انسان معاصر را در بر می گیرد. جهانی شدن در یک معنا یک مفهوم انتزاعی است. زیرا بیش از آن که به پدیده مشخصی اشاره داشته باشد، تفسیری از فرایندهای اجتماعی است [۳].

### ۲-۱-۱. جهانی شدن فرهنگ

هرمز (۱۳۸۰)؛ نظرهای موجود درباره جهانی شدن فرهنگ و اشتراک نظرانی که درباره بهره برداری جهانی از محصولات، امکان عرضه و استفاده جهانی از اندیشه ها، جهانی شدن تدریجی الگوها از قبیل نوع لباس پوشیدن، غذا خوردن و رفتارهای اجتماعی، نگاه مشترک و اندیشه های مشترک را درباره انسان، حقوق و جایگاه او در جامعه جهانی مطرح می سازد، لیکن اکثر صاحب نظران معتقدند که فرهنگ های بومی و محلی با تکیه بر اصالت فرهنگی خود می توانند ضمن بهره گیری از داشته های ارزشمند منابع فرهنگی جوامع دیگر، در برابر هجوم های فرهنگی و تکثیر فرهنگ رسانه های غربی نظر همگون سازی و یکپارچگی فرهنگ ها، مقاومت کنند.

### ۲-۱-۲. جهانی شدن انقلاب اطلاعات

برنامه های ماهواره ای می تواند علاوه بر مزیت های ارتباطی و اطلاعاتی، عاملی برای جهانی شدن جوامع باشد. به عبارت دیگر ماهواره با پخش مستقیم برنامه های تلویزیونی عده کثیری از مخاطبان توده وار جوامع مختلف را در یک لحظه و بطور همزمان تحت تاثیر قرار می دهد و بدین ترتیب با نفوذ و قدرتی که از این طریق بدست می آورد می تواند عاملی برای یک دست شدن فرهنگ جوامع و اتحاد افراد باشد. با رشد و گسترش فناوریهای جدید به ویژه در حوزه اطلاعات که از آن به انقلاب ارتباطات در عصر جدید تعبیر می شود، چهره جهان به کل تغییر یافته است [۴].

### ۲-۲. نظریه هجوم فرهنگی

طرفداران این نظریه عمدتاً، نظریه پردازان کشورهای جهان سوم و در حال توسعه هستند و عموماً نوعی دغدغه حراست از مرزهای فرهنگ ملی، ارزش های فرهنگی، سنتی و پیشینه تاریخی جوامع مذکور را دارند. آنها بر این باورند که محتوای برنامه های ماهواره ای که عموماً از کشورهای غربی تغذیه می شوند باعث تخریب فرهنگ کشورها و تبدیل شدن افراد جامعه به یک توده بی شکل مصرف گرا و قابل کنترل توسط شبکه های ماهواره ای می شوند و در نهایت به وابستگی کامل به فرهنگ و اقتصاد غرب می رسند. در ذیل به دیدگاههای تنی چند از این دسته صاحب نظران پرداخته شده است [۵].

### ۳-۲. دیدگاه های سایر منتقدان

یکی از پژوهشکاران به نام اسیتیون چفی و همکارانش در دانشگاه مریلند نتیجه گرفتند که رابطه مداوم و معتبری بین انتخاب برنامه های خشونت آمیز از یک طرف و رفتار مداوم و پرخاشجو از طرف دیگر وجود دارد [۶].

ساترلند در اصول جرم شناسی خود می گوید : تلویزیون برخی از فنون جنایی را به کودکان می آموزد و نوبالغان را به سمت راه انحرافی سوق می دهد [۷].

### ۳. مبانی عملی تحقیق

#### ۳-۱. تعریف مفاهیم

##### ۳-۱-۱. ماهواره

هر جسمی که به دور جسم دیگر در گردش باشد و ریشه اصلی این لغت در زبان لاتین نیز به معنای همراه، وابسته و ملازم است.

##### ۳-۱-۲. فرهنگ

شیوه های زندگی، ارزش ها، عادات و رسوم و کالاهایی است که در یک جامعه تولید می شود [۸].

##### ۳-۱-۳. تهدید نرم

مجموعه اقداماتی است که باعث دگرگونی هویت فرهنگی و الگوهای رفتاری مورد قبول یک نظام سیاسی شود [۹].

##### ۳-۱-۴. بزهکاری

بیرو، بزهکاری از واژه لاتین Delinquer در معنای خطا کردن گرفته شده است. بزهکاری وضع یا حالتی است که شخص تخطی کننده از الزامات قانونی خود با آن مواجه می شود.

##### ۳-۱-۵. نوجوانی و جوانی

تعریفی که بیشتر مطرح است و بسیاری از صاحب نظران بر آن باورند، این است که نوجوانی را از ۱۳ سالگی تا ۱۸ سالگی می دانند و جوانی را از سن ۱۸ سالگی تا ۲۵ سالگی قلمداد می کنند [۱۰].

### ۳-۲. اهداف تحقیق

هدف از انجام این تحقیق حل مسئله و مشکلات، همچنین دستیابی به روابط علی و معلولی بین متغیرهای پژوهش است، که در واقع اهداف تحقیق عبارتند از:

(۱) شناساندن ماهواره

(۲) چگونگی استفاده صحیح از ماهواره و پیشگیری از جرم

(۳) سنجش میزان تاثیرات برنامه های ماهواره ای بر ارتکاب نوجوانان و جوانان ایرانی به بزه های اجتماعی

هدف اصلی این پژوهش تعیین ارتباط بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تأثیر آن بر بزهکاری و گرایش به فرهنگ بیگانه در نوجوانان و جوانان استان البرز می باشد. هدف های فرعی شناسایی چگونگی تأثیر برنامه های ماهواره بر هر یک از عوامل زیر می باشد.

خشونت، پوشش هنرپیشه ها (مد گرایی)، مصرف مشروبات الکلی، ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر، بیماری عصبی، سابقه محکومیت کیفری، بازماندن از میهمانی های خانوادگی، بازماندن از انجام امور منزل، بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه، پشت پا زدن به سنت ها ی مورد قبول خانواده، قانون گریزی و شرکت در اغتشاشات، به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی، ناامیدی و پوچ گرایی، شرکت در پارتی در نوجوانان و جوانان [۱۱].

### ۳-۳. فرضیه ها و روش تحقیق

۱) بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و گسترش فساد و فحشاء و بی بند و باری نوجوانان و جوانان رابطه وجود دارد.

۲) بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و سست شدن بنیادهای خانوادگی نوجوانان و جوانان رابطه وجود دارد.

۳) بین تماشای برخی از برنامه های ماهواره ای و کمرنگ شدن ارزش های دینی و اخلاقی نوجوانان و جوانان رابطه وجود دارد.

روش تحقیق توصیفی- تبیینی است و در گردآوری اطلاعات نیز، از تکنیک های مراجعه به اسناد و مدارک، پرسشنامه، و همچنین مصاحبه با جوانان و نوجوانان بیننده برنامه های ماهواره ای استفاده شده است.

### ۳-۴. جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق را نوجوانان و جوانان استان البرز که بیننده برنامه های ماهواره ای بودند، در نظر گرفته ایم. پس از مشخص شدن نمونه و روش نمونه گیری به کلاسهایی که آزمودنیها در آنجا حضور داشتند، مراجعه گردید و پرسشنامه توسط محققین به آزمودنیها ارائه و توضیحات لازم جهت پر کردن پرسشنامه داده شد و پس از تکمیل جمع آوری گردید. باتوجه به اینکه در این پژوهش تاثیر بزهکاری بر نوجوانان و جوانان در استان البرز در نظر گرفته شده و با استفاده از روش خوشه ای و به صورت کاملاً تصادفی نوجوانان (۱۲ تا ۱۸ سال) و جوانان (۱۸ تا ۲۵ سال) شهرستانهای کرج، ساوجبلاغ و نظرآباد، طالقان، اشتهارد، فردیس انتخاب گردیده اند با توجه به اینکه شهرهای استان را خوشه بندی کردیم با روش نمونه گیری خوشه ای با حجم متناسب (pps) خوشه ها متناسب با حجم انتخاب شد و سپس به طبقات درون هر خوشه شانس انتخاب متناسب با تعداد اعضایشان داده شد. برابر بررسی های آماری، کل جمعیت استان البرز طبق آخرین سرشماری کشور حدود ۲/۴۱۲/۶۰۳ نفر و ۶۸۹/۹۹۲ خانوار می باشد. که در ۶ شهرستان (کرج، ساوجبلاغ و نظرآباد، طالقان، اشتهارد، فردیس) سکونت دارند. تعداد نوجوانان و جوانان ۱۲ تا ۲۵ سال استان طبق آمار اعلام شده ۵۹۹/۷۵۰ نفر برآورد گردیده اند (سایت آمار ایران و سازمان ثبت احوال استان البرز، ۸۹). از فرمول کوکران به منظور برآورد حجم نمونه تحقیق استفاده به عمل آمده است و حجم نمونه انتخاب شده تعداد ۳۰۰ نفر از نوجوانان و جوانان شهرهای مذکور بوده که پس از توزیع پرسشنامه، ۳۰۰ مورد پرسشنامه جمع آوری و مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. از جامعه آماری مذکور ۳۵ نفر ماهواره در منزل نداشتند.

### ۴-۴. ویژگی های جامعه مورد مطالعه

#### ۴-۱. میزان تحصیلات پاسخگویان

جدول ۴-۱ - توزیع فراوانی به تفکیک تحصیلات

| تحصیلات             |         | نوجوانان |         | جوانان |      |
|---------------------|---------|----------|---------|--------|------|
|                     | فراوانی | درصد     | فراوانی | درصد   | درصد |
| بی سواد             | ۰       | ۰        | ۲       | ۰/۹    |      |
| زیر دیپلم           | ۶۹      | ۸۰/۲     | ۲۷      | ۱۲/۶   |      |
| دیپلم               | ۱۷      | ۱۹/۸     | ۵۰      | ۲۳/۴   |      |
| فوق دیپلم           | ۰       | ۰        | ۶۳      | ۲۹/۵   |      |
| لیسانس              | ۰       | ۰        | ۴       | ۱/۹    |      |
| فوق لیسانس و بالاتر | ۰       | ۰        | ۴       | ۱/۹    |      |
| جمع                 | ۸۶      | ۱۰۰      | ۲۱۴     | ۱۰۰    |      |

#### ۴-۲. سن پاسخگویان

جدول ۴-۲ - توزیع فراوانی پاسخگویان بر مبنای سن

| سن       | فراوانی | درصد |
|----------|---------|------|
| ۱۲ تا ۱۸ | ۸۶      | ۲۸/۶ |
| ۱۸ تا ۲۵ | ۲۱۴     | ۷۱/۴ |
| جمع      | ۳۰۰۳۰۰  | ۱۰۰  |

#### ۴-۳. تعداد فرزندان خانواده

جدول ۴-۳ - توزیع فراوانی پاسخگویان بر مبنای تعداد فرزندان خانواده

| تعداد فرزندان   | نوجوانان | جوانان |
|-----------------|----------|--------|
|                 | فراوانی  | درصد   |
| ۱ فرزند         | ۳۴       | ۳۹/۵   |
| ۲ فرزند         | ۳۹       | ۴۵/۴   |
| ۳ فرزند         | ۸        | ۹/۳    |
| ۴ فرزند         | ۳        | ۳/۵    |
| ۵ فرزند و بیشتر | ۲        | ۲/۳    |
| جمع             | ۸۶       | ۱۰۰    |

#### ۴-۴. زندگی مشترک و یا جدایی والدین

جدول ۴-۴ - توزیع فراوانی در مورد زندگی مشترک و یا جدایی والدین

| زندگی مشترک والدین | نوجوانان | جوانان |
|--------------------|----------|--------|
|                    | فراوانی  | درصد   |
| زندگی مشترک والدین | ۸۱       | ۹۴/۱   |
| جدایی والدین       | ۵        | ۵/۹    |
| جمع                | ۸۶       | ۱۰۰    |

#### ۵. آمار توصیفی مرتبط با سوالات پرسشنامه

##### ۵-۱. نظر پاسخگویان در مورد داشتن ماهواره در منزل

جدول ۵-۱ - توزیع فراوانی نظر پاسخگویان در مورد داشتن ماهواره در منزل

| نظر | نوجوانان | جوانان |
|-----|----------|--------|
|     | فراوانی  | درصد   |
| بلی | ۶۹       | ۸۰/۲   |
| خیر | ۱۷       | ۱۹/۸   |
| جمع | ۸۶       | ۱۰۰    |

##### ۵-۲. نظر پاسخگویان در مورد دیدن برنامه های ماهواره

جدول ۵- ۲- توزیع فراوانی نظر پاسخگویان درمورد دیدن برنامه های ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۷۲       | ۸۳/۷ | ۲۰۴     | ۹۵/۳ | بلی |
| ۱۴       | ۱۶/۳ | ۱۰      | ۴/۷  | خیر |
| ۸۶       | ۱۰۰  | ۲۱۴     | ۱۰۰  | جمع |

۵- ۳. نظر پاسخگویان درمورد نحوه تماشای ماهواره

جدول ۵- ۳- توزیع فراوانی نظر پاسخگویان درمورد نحوه تماشای ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |            |
|----------|------|---------|------|------------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |            |
| ۸        | ۱۱/۶ | ۷       | ۳/۶  | گاه به گاه |
| ۶۱       | ۸۸/۴ | ۱۸۹     | ۹۶/۴ | هر روز     |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع        |

۵- ۴. میزان استفاده روزانه از ماهواره

جدول ۵- ۴- توزیع فراوانی استفاده روزانه از ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |               |
|----------|------|---------|------|---------------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |               |
| ۱۷       | ۲۴/۶ | ۱۳۵     | ۶۸/۹ | تا ۱ ساعت     |
| ۱۲       | ۱۷/۴ | ۳۰      | ۱۵/۳ | تا ۲ ساعت     |
| ۱۵       | ۲۱/۸ | ۲۱      | ۱۰/۷ | تا ۳ ساعت     |
| ۷        | ۱۰/۱ | ۷       | ۳/۶  | تا ۴ ساعت     |
| ۱۸       | ۲۶/۱ | ۳       | ۱/۵  | بیش از ۵ ساعت |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع           |

۵- ۵. تماشای برنامه های ماهواره ای

جدول ۵- ۵- توزیع فراوانی تماشای برنامه های ماهواره ای

| نوجوانان |      | جوانان  |      |               |
|----------|------|---------|------|---------------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |               |
| ۳۷       | ۵۳/۶ | ۸۷      | ۴۴   | اعضای خانواده |
| ۷        | ۱۰   | ۱۴      | ۷    | خواهر و برادر |
| ۲        | ۲/۹  | ۴       | ۲    | دوستان        |
| ۲۳       | ۳۳/۳ | ۹۱      | ۴۷   | تنهایی        |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع           |

۵- ۶. زمینه استفاده از ماهواره

جدول ۵-۶- توزیع فراوانی زمینه استفاده از ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |               |
|----------|------|---------|------|---------------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |               |
| ۳۷       | ۵۳/۷ | ۸۶      | ۴۳/۹ | فیلم و سرگرمی |
| ۱        | ۱/۴  | ۵       | ۲/۶  | علمی و آموزشی |
| ۰        | ۰    | ۰       | ۰    | اخبار         |
| ۷        | ۱۰/۲ | ۲۰      | ۱۰/۳ | انتخاب مد     |
| ۲        | ۲/۸  | ۸       | ۴/۱  | ورزشی         |
| ۰        | ۰    | ۰       | ۰    | سیاسی         |
| ۰        | ۰    | ۰       | ۰    | تجاری         |
| ۲۲       | ۳۱/۹ | ۹۰      | ۴۶   | جنسی          |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع           |

۵-۷. محدودیت های اعمال شده توسط والدین جهت تماشای ماهواره

جدول ۵-۷- توزیع فراوانی محدودیت های اعمال شده توسط والدین جهت تماشای ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۶        | ۸/۷  | ۴       | ۲    | بلی |
| ۶۳       | ۹۱/۳ | ۱۹۲     | ۹۸   | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۵-۸. اعمال محدودیت نوع برنامه های ماهواره ای

جدول ۵-۸- توزیع فراوانی اعمال محدودیت نوع برنامه های ماهواره ای

| نوجوانان |      | جوانان  |      |                 |
|----------|------|---------|------|-----------------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |                 |
| ۲۷       | ۳۹   | ۱۷۸     | ۹۰/۸ | کانال غیراخلاقی |
| ۴۲       | ۶۱   | ۱۸      | ۹/۲  | سایر            |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع             |

۶. آمار توصیفی مرتبط با متغیر بزهکاری

۶-۱. علاقه به تماشای فیلم های خشن

جدول ۶-۱- توزیع فراوانی براساس علاقه به تماشای فیلم های خشن

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۵۷       | ۸۲/۶ | ۱۹۰     | ۹۶/۹ | بلی |
| ۱۲       | ۱۷/۴ | ۶       | ۳/۱  | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۲. دیدن خشونت فیلم های ماهواره ای در محیط اطراف

جدول ۶-۲ - توزیع فراوانی دیدن خشونت فیلم های ماهواره ای در محیط

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۴۰       | ۵۸   | ۱۸۵     | ۹۴/۴ | بلی |
| ۲۹       | ۴۲   | ۱۱      | ۵/۶  | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۳. تقلید از نوع پوشش هنرپیشه فیلم های ماهواره

جدول ۶-۳ - توزیع فراوانی تقلید از پوشش هنرپیشه

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۴۰       | ۵۸   | ۱۵۶     | ۷۹/۶ | بلی |
| ۲۹       | ۴۲   | ۴۰      | ۲۰/۴ | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۴. مصرف مواد مخدر به تقلید از هنرپیشه های فیلم ها

جدول ۶-۴ - توزیع فراوانی مصرف مواد مخدر به تقلید از هنرپیشه ها

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۱۷       | ۲۴/۶ | ۴۹      | ۲۵   | بلی |
| ۵۲       | ۷۵/۴ | ۱۴۷     | ۷۵   | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۵. مصرف مشروبات الکلی به تقلید از هنرپیشه های فیلم

جدول ۶-۵ - توزیع فراوانی مصرف مشروبات الکلی به تقلید از هنرپیشه های فیلم های ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۲۸       | ۴۰/۶ | ۸۹      | ۴۵/۴ | بلی |
| ۴۱       | ۵۹/۴ | ۱۰۷     | ۵۴/۶ | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۶. ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر به تقلید از هنرپیشه های فیلم های ماهواره ای

جدول ۶-۶ - توزیع فراوانی ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر به تقلید از هنرپیشه های فیلم های ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |     |
|----------|------|---------|------|-----|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |     |
| ۶۱       | ۸۸/۴ | ۱۸۷     | ۹۵/۴ | بلی |
| ۸        | ۱۱/۶ | ۹       | ۴/۶  | خیر |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  | جمع |

۶-۷. شرکت در پارتی های مختلف به تقلید از هنرپیشه های فیلم های ماهواره ای

جدول ۶- ۷- توزیع فراوانی شرکت در پارتی های مختلف به تقلید از هنرپیشه های فیلم های ماهواره ای

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۲۸       | ۴۰/۶ | ۹۳      | ۴۷/۴ |
| ۴۱       | ۵۹/۴ | ۱۰۳     | ۵۲/۶ |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

۸- ۶. بازماندن از میهمانی های خانوادگی به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

جدول ۶- ۸- توزیع فراوانی بازماندن از میهمانی های خانوادگی به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۵۳       | ۷۶/۸ | ۱۵۱     | ۷۷   |
| ۱۶       | ۲۳/۲ | ۴۵      | ۲۳   |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

۹- ۶. بازماندن از انجام امور منزل به دلیل تماشای ماهواره

جدول ۶- ۹- توزیع فراوانی بازماندن از انجام امور منزل به دلیل تماشای ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۲۳       | ۳۳/۳ | ۵۱      | ۲۶   |
| ۴۶       | ۶۶/۷ | ۱۴۵     | ۷۴   |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

۱۰- ۶. بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

جدول ۶- ۱۰- توزیع فراوانی بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۶۲       | ۸۹/۸ | ۱۸۹     | ۹۶/۴ |
| ۷        | ۱۰/۲ | ۷       | ۳/۶  |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

۱۱- ۶. پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

جدول ۶- ۱۱- توزیع فراوانی پشت پا زدن به سنت مورد قبول خانواده به دلیل تماشای برنامه های ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۶۷       |      | ۱۸۸     | ۹۵/۹ |

|     |    |     |     |
|-----|----|-----|-----|
| خیر | ۲  | ۸   | ۴/۱ |
| جمع | ۶۹ | ۱۹۶ | ۱۰۰ |

## ۶- ۱۲. رابطه بین برنامه های خبری و تحلیلی تلویزیونهای ماهواره ای با اغتشاشات و قانون گریزی

جدول ۶- ۱۲- توزیع فراوانی رابطه بین برنامه های خبری و تحلیلی تلویزیونهای ماهواره با قانون گریزی

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۲۸       | ۴۰/۶ | ۷۳      | ۳۷/۲ |
| ۴۱       | ۵۹/۴ | ۱۲۳     | ۶۲/۸ |
| جمع      | ۶۹   | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

## ۶- ۱۳. انجام واجبات دینی

جدول ۶- ۱۳- توزیع فراوانی انجام واجبات دینی

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۵۳       | ۷۶/۸ | ۱۰۲     | ۵۲   |
| ۱۶       | ۲۳/۲ | ۹۴      | ۴۸   |
| جمع      | ۶۹   | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

## ۶- ۱۴. به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به امور مذهبی به دلیل تماشای برنامه های ماهواره ای

جدول ۶- ۱۴- توزیع فراوانی به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به امور مذهبی به دلیل تماشای برنامه های ماهواره

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۴۲       | ۶۰/۸ | ۱۱۸     | ۶۰/۲ |
| ۲۷       | ۳۹/۲ | ۷۸      | ۳۹/۸ |
| جمع      | ۶۹   | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

## ۶- ۱۵. تماشای ماهواره و ایجاد ناامیدی و پوچ گرایی

جدول ۶- ۱۵- توزیع فراوانی تماشای ماهواره ای و ایجاد ناامیدی و پوچ گرایی

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۵۷       | ۸۲/۶ | ۱۵۷     | ۸۰/۱ |
| ۱۲       | ۱۷/۴ | ۳۹      | ۱۹/۹ |
| جمع      | ۶۹   | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

# ۶- ۱۶. سابقه محکومیت کیفری

جدول ۶- ۱۶- توزیع فراوانی سابقه محکومیت کیفری

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۷        | ۱۰/۱ | ۱۷      | ۸/۷  |
| ۶۲       | ۸۹/۹ | ۱۷۹     | ۹۱/۳ |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

# ۶- ۱۷. تاثیر ماهواره بر مشکلات عصبی (افسردگی، وسواس، اضطراب و خود بیمارپنداری) نوجوانان و جوانان

جدول ۶- ۱۷- توزیع فراوانی تاثیر ماهواره بر مشکلات عصبی (افسردگی، وسواس، اضطراب و خود بیمارپنداری) نوجوانان و جوانان

| نوجوانان |      | جوانان  |      |
|----------|------|---------|------|
| فراوانی  | درصد | فراوانی | درصد |
| ۱۰       | ۱۴/۵ | ۵۴      | ۲۷/۶ |
| ۵        | ۷/۲  | ۲۴      | ۱۲/۲ |
| ۱۱       | ۱۵/۹ | ۲۶      | ۱۳/۳ |
| ۱۵       | ۲۱/۷ | ۳۴      | ۱۷/۳ |
| ۲۸       | ۴۰/۷ | ۵۸      | ۲۹/۶ |
| ۶۹       | ۱۰۰  | ۱۹۶     | ۱۰۰  |

## ۷. آمار استنباطی مرتبط با آزمون فرضیه های تحقیق

### جدول ۴-۱: رابطه تماشای ماهواره و تحصیلات

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تحصیلات  $0/56$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و تحصیلات همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تحصیلات  $0/65$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و تحصیلات همبستگی وجود دارد.

### جدول ۴-۴: رابطه تماشای ماهواره و جدایی والدین

در گروه نوجوانان و جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای در شرایطی که پدر و مادر از هم جدا شده اند بالا بوده به گونه ای که جوانان وقت بیشتری را بعزت نبود نظارت، به تماشای برنامه های ماهواره پرداخته و خلاء فقدان نظام خانواده و وجود کانون گرم خانواده را با تماشای برنامه های ماهواره پر می کرده اند. همچنین برنامه های ماهواره به گونه ای بوده که در جدایی والدین آنها از یکدیگر به جهت خیانت به یکدیگر و نیز فساد اخلاقی و فروپاشی نظام خانواده کاملاً موثر بوده است.

### جدول ۶-۱: رابطه ماهواره و خشونت

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و خشونت  $0/59$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و خشونت همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و خشونت  $0/67$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و خشونت همبستگی وجود دارد.

### جدول ۶-۳: رابطه ماهواره و نوع پوشش هنرپیشه ها (مد)

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پوشش هنرپیشه ها (مد)  $0/76$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و مد همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پوشش هنرپیشه ها (مد)  $0/82$  می باشد، یعنی بین مد و تماشای ماهواره همبستگی وجود دارد.

### جدول ۶-۴: رابطه ماهواره و مواد مخدر

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مواد مخدر  $0/59$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و مصرف مواد مخدر همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مواد مخدر  $0/6$  می باشد، یعنی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مصرف مواد مخدر همبستگی وجود ندارد.

### جدول ۶-۵: رابطه ماهواره و مصرف الکل

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مصرف مشروبات الکلی  $0/54$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و مصرف مشروبات الکلی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مصرف مشروبات الکلی  $0/65$  می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و مصرف الکلی همبستگی وجود دارد.

### جدول ۶-۶: رابطه ماهواره و امور پرخطر جنسی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و ترغیب شدن به انجام امور جنسی پر خطر ۰/۶۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر ۰/۸۸ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و ترغیب شدن به انجام امور جنسی پرخطر همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۷: رابطه ماهواره و شرکت در پارتی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و شرکت در پارتی ۰/۸۳ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و شرکت در پارتی همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و شرکت در پارتی ۰/۸۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و شرکت در پارتی همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۸: رابطه ماهواره و بازماندن از میهمانی های خانوادگی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بازماندن از میهمانی های خانوادگی ۰/۸۸ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بازماندن از میهمانی های خانوادگی همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بازماندن از میهمانی های خانوادگی ۰/۸۹ بوده و همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۹: رابطه ماهواره و بازماندن از انجام امور منزل

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بازماندن از انجام امور منزل ۰/۶۳ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بازماندن از انجام امور منزل همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بازماندن از انجام امور منزل ۰/۶۸ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بازماندن از انجام امور منزل همبستگی وجود ندارد.

#### جدول ۶-۱۰: رابطه ماهواره و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه ۰/۸۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه ۰/۹۳ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۱: رابطه تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت های خانوادگی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده ۰/۸۳ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده ۰/۸۷ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۲: رابطه تماشای ماهواره و اغتشاشات

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و اغتشاشات و قانون گریزی ۰/۶۴ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و اغتشاشات و قانون گریزی همبستگی وجود دارد.  
 در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و اغتشاشات و قانون گریزی ۰/۷۷ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و اغتشاشات و قانون گریزی همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۳: رابطه بین تماشای ماهواره و انجام واجبات دینی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و انجام واجبات اولیه دینی و مذهبی ۰/۷۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و انجام واجبات اولیه دینی و مذهبی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و انجام واجبات اولیه دینی و مذهبی ۰/۸۸ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و انجام واجبات اولیه دینی و مذهبی همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۴: رابطه بین تماشای ماهواره و بی تفاوتی نسبت به انجام امور مذهبی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به انجام امور مذهبی ۰/۶۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به انجام امور مذهبی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به انجام امور مذهبی ۰/۷۳ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و به تاخیر افتادن و یا بی تفاوتی نسبت به انجام امور مذهبی همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۵: رابطه بین تماشای ماهواره و پوچ گرایی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پوچ گرایی ۰/۸۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و پوچ گرایی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پوچ گرایی ۰/۹۱ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و پوچ گرایی همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۶: رابطه ماهواره و سابقه محکومیت کیفری

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و سابقه محکومیت کیفری ۰/۵۸ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و سابقه محکومیت کیفری همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و سابقه محکومیت کیفری ۰/۶ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و سابقه محکومیت کیفری همبستگی وجود دارد.

#### جدول ۶-۱۷: رابطه ماهواره و بیماری عصبی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بیماری عصبی ۰/۵۶ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بیماری عصبی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بیماری عصبی ۰/۶۹ می باشد، یعنی بین تماشای ماهواره و بیماری عصبی همبستگی وجود دارد.

#### \* رابطه بین مدت زمان تماشای ماهواره و تقلید از پوشش هنرپیشه ها

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و تقلید از پوشش هنرپیشه ها ۰/۵۸ می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و تقلید از نوع پوشش هنرپیشه ها همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و تقلید از پوشش هنرپیشه ها ۰/۸۴ می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و تقلید از پوشش هنرپیشه ها همبستگی وجود دارد.

#### \* رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و مصرف الکل

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و مصرف مشروبات الکلی ۰/۶۶ می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و مصرف مشروبات الکلی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و مصرف مشروبات الکلی ۰/۷۸ می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و مصرف مشروبات الکلی همبستگی وجود ندارد.

### رابطه بین مدت زمان تماشای ماهواره و ترغیب شدن به انجام امور پرخطر جنسی

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و ترغیب شدن به انجام اعمال پرخطر جنسی  $0/89$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و ترغیب شدن به انجام اعمال پرخطر جنسی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و ترغیب شدن به انجام اعمال پرخطر جنسی  $0/93$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و ترغیب شدن به انجام اعمال پرخطر جنسی همبستگی وجود دارد.

### \* رابطه بین مدت زمان تماشای ماهواره و شرکت در پارتی های مختلف

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و شرکت در پارتی های مختلف  $0/59$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و شرکت در پارتی های مختلف همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و شرکت در پارتی های مختلف  $0/87$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و شرکت در پارتی های مختلف همبستگی وجود ندارد.

### \* رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و پشت پا زدن به سنت ها

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و پشت پا زدن به سنت ها  $0/87$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت ها همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و پشت پا زدن به سنت ها  $0/92$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت ها همبستگی وجود ندارد.

### \* رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و قانون گریزی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و قانون گریزی و شرکت در اغتشاشات  $0/81$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و قانون گریزی و شرکت در اغتشاشات همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و قانون گریزی و شرکت در اغتشاشات  $0/85$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و قانون گریزی و شرکت در اغتشاشات همبستگی وجود ندارد.

### \* رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی

رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی  $0/93$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی  $0/95$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و بی تفاوتی نسبت به انجام واجبات دینی همبستگی وجود دارد.

### \* رابطه بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره و پوچ گرایی

در گروه نوجوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و ناامیدی و پوچ گرایی  $0/96$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و ناامیدی و پوچ گرایی همبستگی وجود دارد.

در گروه جوانان میزان همبستگی بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و ناامیدی و پوچ گرایی  $0/411$  می باشد، یعنی بین مدت زمان تماشای ماهواره و ناامیدی و پوچ گرایی همبستگی وجود ندارد.

## ۸. جمع بندی پژوهش

❖ نخستین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در ایجاد خشونت در نوجوانان و جوانان دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و رفتار خشونت آمیز در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.

- ❖ دومین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در تقلید نوجوانان و جوانان از نوع پوشش هنرپیشه های این برنامه ها دارد . به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و مدگرایی در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ سومین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در گرایش نوجوانان و جوانان به مصرف مشروبات الکلی دارد . به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تمایل به مصرف مشروبات الکلی همبستگی وجود دارد.
- ❖ چهارمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در گرایش نوجوانان و جوانان به انجام امور جنسی پرخطر دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تمایل به انجام امور جنسی پرخطر همبستگی وجود دارد.
- ❖ پنجمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در گرایش نوجوانان و جوانان به شرکت در پارتی های مختلف دارد . به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و تمایل به شرکت در پارتی های مختلف در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ ششمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای در گرایش نوجوانان و جوانان به مواد مخدر موثر بوده و همبستگی بین تماشای برنامه های ماهواره ای و گرایش به مواد مخدر وجود دارد.
- ❖ هفتمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در بازماندن نوجوانان و جوانان از میهمانی های خانوادگی دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بازماندن از میهمانی های خانوادگی در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ هشتمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در بی تفاوتی نوجوانان و جوانان نسبت به هنجارهای جامعه دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه، در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ نهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در ترغیب نوجوانان و جوانان نسبت به دوستی با جنس مخالف و روابط نامشروع دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بی بند وباری و اشاعه فساد اخلاقی در جامعه و بلوغ زود رس، در بین نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد و همچنین موجب تزلزل بنیاد خانواده و ایجاد فساد اخلاق حتی در بین والدین آنها می شود.
- ❖ دهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در پشت پا زدن نوجوانان و جوانان نسبت به سنت های مورد قبول خانواده دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده، در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ یازدهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در گرایش نوجوانان و جوانان به قانون گریزی و اغتشاشات اخیر دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و قانون گریزی و انجام اغتشاشات اخیر در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ دوازدهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در بی تفاوتی نوجوانان و جوانان نسبت به انجام امور مذهبی دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و به تاخیر انداختن و بی تفاوتی در انجام امور مذهبی، در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ سیزدهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر بسیار زیادی در گرایش نوجوانان و جوانان به ناامیدی و پوچ گرایی دارد . به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و احساس ناامیدی و پوچ گرایی در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.

- ❖ چهاردهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در ایجاد بیماری های عصبی نوجوانان و جوانان دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره ای و بیماری های عصبی (وسواس، اضطراب، افسردگی و خود بیمار پنداری) در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.
- ❖ پانزدهمین یافته ی این پژوهش حاکی از آن است که فیلم های ماهواره ای تاثیر زیادی در سابقه محکومیت کیفری نوجوانان و جوانان دارد. به عبارت دیگر بین تماشای برنامه های ماهواره و سابقه محکومیت کیفری در نوجوانان و جوانان همبستگی وجود دارد.

## ۹. بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده از تحقیق می توان چنین استنباط نمود که منشا برخی از جرایم و بزهکاری ها در بین نوجوانان و جوانان، تاثیرات ناشی از پخش برنامه های ماهواره ای می باشد از آنجایی که جامعه آماری پژوهش حاضر نوجوانان و جوانان بوده و تاثیر ماهواره در پارامترهای مورد نظر مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته، از پژوهش مذکور نتایج ذیل حاصل گردیده است.

در گروه سنی نوجوانان با نگرش به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با خشونت، تقلید از پوشش هنرپیشه ها، مصرف مشروبات الکلی ترغیب به اعمال پرخطر جنسی، شرکت در پارتی های و بیماری های عصبی می توان چنین نتیجه گرفت که بین تماشای برنامه های ماهواره ای و گسترش فساد و فحشا رابطه وجود دارد. ضمن این که بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و تقلید از پوشش هنرپیشه ها، مصرف مشروبات الکلی، شرکت در پارتی های مختلف و ترغیب شدن به رفتارهای پرخطر جنسی رابطه وجود دارد بدین معنی که هر قدر میزان استفاده از ماهواره بیشتر شده است، مدگرایی، مصرف مشروبات الکلی و ترغیب شدن نسبت به امور جنسی نیز بیشتر گردیده است. در همین گروه سنی با توجه به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با بازماندن از میهمانی های خانوادگی، بازماندن از انجام امور منزل، بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده، می توان نتیجه گرفت که بین تماشای ماهواره و سست شدن بنیادهای خانوادگی رابطه وجود دارد. ضمن اینکه بین مدت زمان تماشای ماهواره و پشت پا زدن به سنت ها نیز رابطه وجود دارد به این معنی که هر اندازه که مدت زمان تماشای ماهواره بیشتر شده است، پشت پا زدن به سنت ها نیز بیشتر گردیده است [۱۲].

درهمین گروه سنی با توجه به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با قانون گریزی های پس از انتخابات، بی تفاوتی و به تاخیر افتادن امور مذهبی و همچنین ناامیدی و پوچ گرایی می توان چنین استنباط نمود که تماشای ماهواره موجب کم رنگ شدن ارزش های دینی و اعتقادی می شود. ضمن اینکه با توجه به رابطه بین مدت زمان تماشای ماهواره با قانون گریزی و اغتشاشات پس از انتخابات، بی تفاوتی و به تاخیر افتادن انجام امور مذهبی و ناامیدی و پوچ گرایی می توان نتیجه گرفت که هرچه تماشای ماهواره بیشتر شده است، قانون گریزی، به تاخیر افتادن انجام امور مذهبی و ناامیدی و پوچ گرایی نیز بیشتر گردیده است [۱۳].

در گروه سنی جوانان با نگرش به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با خشونت، تقلید از پوشش هنرپیشه ها، مصرف مشروبات الکلی ترغیب به اعمال پرخطر جنسی، شرکت در پارتی های مختلف و بیماری های عصبی می توان چنین نتیجه گرفت که بین تماشای برنامه های ماهواره ای و گسترش فساد و فحشا رابطه وجود دارد. ضمن این که بین مدت زمان تماشای برنامه های ماهواره ای و تقلید از پوشش هنرپیشه ها، ترغیب شدن به رفتارهای پرخطر جنسی، رابطه وجود دارد بدین معنی که هر قدر میزان استفاده از ماهواره بیشتر شده است، مدگرایی، ترغیب شدن نسبت به امور جنسی پرخطر نیز بیشتر گردیده است [۱۴].

در همین گروه سنی با توجه به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با بازماندن از میهمانی های خانوادگی، بازماندن از انجام امور منزل، بی تفاوتی نسبت به هنجارهای جامعه و پشت پا زدن به سنت های مورد قبول خانواده، می توان نتیجه گرفت که بین تماشای ماهواره و سست شدن بنیادهای خانوادگی رابطه وجود دارد [۱۵].

در همین گروه سنی با توجه به رابطه بین تماشای برنامه های ماهواره ای با قانون گریزی های پس از انتخابات، بی تفاوتی و به تاخیر افتادن امور مذهبی و همچنین ناامیدی و پوچ گرایی می توان چنین استنباط نمود که تماشای ماهواره موجب کم رنگ شدن ارزش های دینی و اعتقادی می شود. ضمن اینکه با توجه به رابطه بین مدت زمان تماشای ماهواره با قانون گریزی و اغتشاشات پس از

انتخابات و بی تفاوتی و به تاخیر افتادن انجام امور مذهبی می توان نتیجه گرفت که هرچه تماشای ماهواره بیشتر شده است، قانون گریزی و به تاخیر افتادن انجام امور مذهبی نیز بیشتر گردیده است و یکسری رفتارهای خارج از فرهنگ و عرف جامعه ما، فساد اخلاقی، دوستی با جنس مخالف به منظور روابط نامشروع، تجمل گرایی؛ جنبه عرف پیدا کرده و سعی در جا انداختن آن به عنوان هنجار اجتماعی داشته و باعث تزلزل نظام و بنیان خانواده شده است [۱۶].

## منابع

- [۱] کاستلز، مانوئل، «عصر اطلاعات و ظهور جامعه شبکه ای»، ترجمه احمد علیقلیان و افشین خاکباز، تهران، انتشارات طرح نو ، ۱۳۸۰
- [۲] پستمین، نیل، «نقش رسانه های تصویری در زوال دوران کودکی» ترجمه دکتر صادق طباطبایی، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۸
- [۳] تافلر، الوین، «شوک آینده»، ترجمه حشمت اله کامرانی، تهران، انتشارات گلشن، ۱۳۷۲
- [۴] اسمیت، آنتونی «ژئوپلیتیک اطلاعات» ترجمه فریدون شیروانی، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۶۸
- [۵] آرام، احمد، «تاریخ تمدن ویل دورانت»، تهران، انتشارات علمی فرهنگی ۱۳۸۵
- [۶] کی نیا، مهدی، «مبانی جرم شناسی» جلد دوم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۶
- [۷] احمدی، حبیب، «جامعه شناسی انحرافات»، تهران، انتشارات سمت ، ۱۳۸۴
- [۸] گرانپایه، بهروز «فرهنگ و جامعه» تهران ، نشر شریف، ۱۳۷۷
- [۹] عالم، عبدالرحمن «بنیادهای علم سیاست» تهران، انتشارات نی، ۱۳۷۳
- [۱۰] اکبری، ابوالقاسم، «مشکلات نوجوانی و جوانی»، تهران، انتشارات رشد و توسعه ، ۱۳۸۷
- [۱۱] معبودیان، بهروز «الکلیسم» تهران ، انتشارات قلم آشنا، ۱۳۸۳
- [۱۲] کریمی، یوسف، «روانشناسی شخصیت»، تهران، انتشارات پیام نور، ۱۳۸۹
- [۱۳] طباطبایی، صادق «طلوع ماهواره افول فرهنگ» تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۶
- [۱۴] رفیع، جلال، «فرهنگ مهاجم ، فرهن مولد» تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۵
- [۱۵] محمدی اصل، عباس «درآمدی بر جامعه شناسی انحرافات رفتاری نوجوانان»، رشت، انتشارات حق شناس، ۱۳۸۵ [۱۶] امیری، ابوالفضل «تهدید نرم» (تهاجم فرهنگی ناتوی فرهنگی)، تهران ، انتشارات پگاه ، ۱۳۸۶